

INFORMACIJE O RAVNANJU S FINANČNIMI INSTRUMENTI IN DENARNIMI SREDSTVI STRANK

V skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Sklepom o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borzno-posredniške družbe v nadaljevanju posredujemo informacije o ravnanju s finančnimi instrumenti in denarnim dobroimetjem strank

1. Splošno

Abanka ravna po pravilih skrbnega ravnanja s finančnimi instrumenti in denarnim dobroimetjem strank, ki jih je pridobila pri opravljanju investicijskih oziroma pomožnih investicijskih storitev bodisi v svojem imenu in za račun strank bodisi v imenu in za račun strank.

2. Pojem centralnega registra, centralnega depoja in poddepo

Finančni instrumenti strank se lahko vodijo v centralnem registru, centralnem depoju in poddepoju.

Centralni register je centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga vodi Centralna klirinškodopotna družba KDD in je naš centralni depozitar.

Centralni depo je centralni register ali druga evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov:

- ki jo vodi centralni depozitar v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen ta depo (v tujini je to CSD - Central Securities Depository), in
- vpisi v katero imajo pravne učinke neposredno v razmerju do izdajatelja teh finančnih instrumentov in do tretjih oseb, tako da se imetnik računa, pri katerem so vpisani ti finančni instrumenti, šteje za zakonitega imetnika teh finančnih instrumentov.

Poddepo je evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov:

- ki ni centralni depo,
- ki jo vodi borzno-posredniška družba, banka, investicijsko podjetje ali druga oseba (v nadaljevanju: poddepozitar) v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen ta poddepo.

Poddepozitar, ki je član CSD-ja, se ne smatra kot poddepozitar, če za svoje stranke odpira končne račune pri CSD-ju. Kot poddepozitar se smatra, če ima pri CSD-ju odprt skupen omnibus račun, v svojih knjigah pa vodi analitiko strank, torej ločene račune za stranke. V tem primeru nastopa kot poddepozitar in pri sebi vodi poddepo. Poddepozitarjev je lahko v verigi, ki pripelje do končnega imetnika, več.

V primeru, da na podlagi posamezne nacionalne zakonodaje, finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, ki jih vodi poddepozitar, ni mogoče identificirati ločeno od drugih finančnih instrumentov, ki jih vodi poddepozitar, obstaja tveganje, da se v primeru nesolventnosti poddepozitarja, navedeno premoženje uporabi za poplačilo terjatev upnikov poddepozitarja. Kadar ima poddepozitar, preko katerega se vodijo finančni instrumenti in denarna sredstva stranke, pravico unovčenja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi finančnimi

instrumenti ali denarnimi sredstvi, se v primeru neplačila njegovih terjatev lahko poplača iz zastavljenega premoženja.

3. Vodenje finančnih instrumentov v centralnem depoju

Finančni instrumenti strank se v centralnem depoju lahko vodijo:

- v imenu stranke in za račun stranke prek računa stranke v tem depoju. V tem primeru velja:
  - Imetnik računa je zakoniti imetnik finančnih instrumentov.
  - Vpisi v depo imajo pravne učinke neposredno v razmerju do izdajatelja.
  - V primeru, ko je stranka zakoniti imetnik finančnih instrumentov, predstavlja to za stranko manjše tveganje, vendar morebiti višje stroške vodenja finančnih instrumentov.
- v imenu Abanke in za račun stranke prek računa Abanke v tem depoju ali prek računa drugega vmesnega depozitarja. V tem primeru velja:
  - Vpisi v poddepo nimajo pravnih učinkov neposredno v razmerju do izdajatelja in centralnega depozitarja.
  - Vpisi v poddepo imajo pravne učinke v razmerju do poddepozitarja. Z vpisom nastane pravica stranke zahtevati od poddepozitarja, da za račun stranke uresničuje pravice iz finančnih instrumentov in da po njenem nalogu za njen račun z njimi razpolaga.
  - Vodenje predstavlja za stranko večje tveganje, a morebiti nižje stroške vodenja finančnih instrumentov.

Finančni instrumenti, ki jih je v tujini Abanka kupila za strankin račun, se sedaj vodijo na skupnem skrbniškem računu pri tretji osebi. Če pravila centralnega depoja omogočajo vodenje računov strank v imenu in za račun stranke, mora Abanka stranko na to možnost izrecno opozoriti. Če stranka zahteva, da se njeni finančni instrumenti vodijo preko njenega računa v centralnem depoju, mora Abanka, če je to mogoče:

- če je sama član tega centralnega depoja: odpreti in voditi račun stranke, pri katerem so vpisani ti finančni instrumenti,
- če sama ni član tega centralnega depoja: v imenu in za račun stranke zagotoviti, da član centralnega depoja odpre in vodi račun stranke, pri katerem so vpisani ti finančni instrumenti.

Vodenje računa finančnih instrumentov je v prisojnosti prava države članice, kjer so finančni instrumenti vodeni, pri čemer opozarjamo, da se lahko pravice stranke v zvezi s finančnimi instrumenti spremenijo, če se spremeni zakonodaja države, na kar Abanka ne more vplivati.

4. Izročitev finančnih instrumentov stranki

Če Abanka na organiziranem trgu za račun stranke kupi nematerializirane vrednostne papirje, ki so vpisani v centralnem registru, mora v skladu z pravili, ki urejajo izpolnitev obveznosti iz poslov, sklenjenih na tem trgu, zagotoviti, da se na dan izpolnitve posla ti vrednostni papirji prenesejo na račun nematerializiranih vrednostnih papirjev te stranke.

Če Abanka kupi za račun stranke finančne instrumente, ki

so vodeni prek računa Abanke v centralnem depozitu ali prek drugega vmesnega poddepozitarja, mora zagotoviti, da lahko stranka razpolaga s temi finančnimi instrumenti naslednji delovni dan po dnevni, ko jih prejme Abanka na podlagi navedenega posla v centralni depozit.

5. Poddepo finančnih instrumentov pri Abanki

Če Abanka vodi finančne instrumente strank v centralnem depozitu za račun strank prek svojega računa v centralnem depozitu ali prek drugega vmesnega depozitarja, mora:

- s stranko predhodno skleniti pogodbo o odprtju in vodenju računa finančnih instrumentov v poddepozitu,
- vzpostaviti evidenco strank,
- voditi poddepo teh finančnih instrumentov in
- omogočiti vpis in vodenje pravic tretjih v poddepozitu, kjer je to mogoče.

Abanka ne sme uporabljati finančnih instrumentov posamezne stranke niti za lasten račun niti za račun druge stranke, razen z izrecnim soglasjem stranke. Soglasje je lahko dano bodisi kot splošno soglasje za posamezno vrsto poslov uporabe finančnih instrumentov bodisi kot posebno soglasje za posamezen posel uporabe finančnih instrumentov stranke.

Abanka je sprejela Pravila poddepozita, ki so objavljena na spletni strani www.abanka.si.

6. Splošni učinki vpisov v poddepo pri Abanki

Z vpisom finančnih instrumentov v poddepo v dobro posamezne stranke nastanejo naslednje obveznosti Abanke v razmerju do stranke:

- a. obveznost uresničevati pravice iz teh finančnih instrumentov za račun stranke,
- b. obveznost, da po nalogu stranke in za njen račun razpolaga s temi finančnimi instrumenti bodisi tako, da jih prenese v dobro druge osebe bodisi tako, da pri njih vpiše pravico tretjega.

Vpis pravice tretjega na finančnem instrumentu stranke v poddepo, ki je bil opravljen po nalogu te stranke, učinkuje v razmerju do te stranke in njenih upnikov.

Z vpisom pravice tretjega na finančnem instrumentu stranke v poddepo, ki je bil opravljen po nalogu te stranke, nastanejo naslednje obveznosti Abanke do imetnika te pravice tretjega glede na vsebino te pravice:

- a. če je imetnik pravice tretjega upravičen do donosov iz finančnega instrumenta: obveznost uresničevati te pravice iz teh finančnih instrumentov za račun imetnika pravice tretjega,
- b. če je imetnik pravice tretjega upravičen prodati finančne instrumente zaradi poplačila svoje terjatve: obveznost po nalogu in za račun imetnika pravice tretjega opraviti ustrezen prenos teh finančnih instrumentov v dobro druge osebe.

7. Izročitev finančnih instrumentov, vpisanih v poddepo pri Abanki, stranki

Stranka, v dobro katere so v poddepozitu vpisani finančni instrumenti določene vrste, lahko od Abanke kadar koli zahteva, da ji izroči naslednjo količino teh finančnih instrumentov:

- a. pri primanjkljajih v poddepozitu: količino, ki ustreza deležu razmerja te stranke pri tej vrsti finančnih instrumentov med stanjem finančnih instrumentov v dobro te stranke in skupnim stanjem finančnih instrumentov, vpisanih v poddepozitu v dobro vseh strank.
- b. če primanjkljajev v poddepozitu ni: količino, ki ustreza stanju te vrste finančnih instrumentov, vpisanih v njeno dobro v poddepozitu.

Abanka mora stranki izročiti finančne instrumente iz prvega odstavka tega člena na stroške stranke in na naslednji način:

- a. če so v centralnem depozitu teh finančnih instrumentov ti finančni instrumenti vpisani v dobro računa Abanke: tako, da v skladu z zahtevo stranke zagotovi odprtje računa stranke in prenos finančnih instrumentov stranke v dobro tega računa stranke, če je taka izročitev po pravu, ki se uporablja za ta centralni depozit, dovoljena in mogoča,
- b. če so v centralnem depozitu teh finančnih instrumentov ti finančni instrumenti vpisani v dobro računa vmesnega poddepozitarja, ki ga v imenu Abanke vodi ta vmesni poddepozitar: tako, da v skladu z zahtevo stranke zagotovi, da ta poddepozitar prenese finančne instrumente stranke v dobro računa stranke pri tem ali drugem poddepozitarju, če je prenos, kakršnega zahteva stranka, dovoljen in mogoč.

8. Učinki vpisov v poddepo pri Abanki glede na upnike

Vpis finančnih instrumentov v poddepo v dobro posamezne stranke učinkuje v razmerju do njenih upnikov in do upnikov Abanke tako, da se ti finančni instrumenti štejejo za premoženje stranke.

Upniki Abanke za izterjavo svojih terjatev do Abanke niti v njenem stečajju ne morejo s prisilnimi ukrepi segati na finančne instrumente, vpisane v dobro strank v poddepozitu finančnih instrumentov strank.

V primeru stečajja Abanke finančni instrumenti, vpisani v dobro strank v poddepozitu, ne spadajo v stečajno maso Abanke in vsaka stranka lahko zahteva, da se iz stečajne mase Abanke izločijo in se ji izročijo.

Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi za izpisek imetniku pravice tretjega o stanju in prometu na podračunu, pri katerem je ta pravica vpisana. Abanka mora stranki enkrat na leto izdati izpisek stanja in letnega prometa na računu stranke, ki ga vodi.

9. Primanjkljaji v poddepozitih

Abanka ne odgovarja za primanjkljaj v poddepozitu pri poddepozitarju, za katerega odgovarja drug vmesni poddepozitar oziroma centralni depozitar. V takem primeru mora Abanka za račun stranke ter na njene stroške uveljaviti ustrezne odškodninske in druge zahtevke v razmerju do odgovorne osebe ali pa te zahtevke prenesti na stranko na zahtevo stranke.

10. Odprtje in vodenje računov nematerializiranih vrednostnih papirjev v KDD

Pred odprtjem računa posamezne stranke mora Abanka s stranko skleniti splošno pogodbo o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev v pisni obliki. Pogodba o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev je pogodba, s katero se Abanka zaveže, da bo v centralnem registru KDD odprla račun nematerializiranih vrednostnih papirjev in na njem v imenu in za račun stranke vodila stanja vrednostnih papirjev stranke ter vnašala naloge stranke o razpolaganju s temi vrednostnimi papirji, stranka pa se zaveže za opravljanje teh storitev plačevati provizijo.

Abanka mora voditi račune nematerializiranih vrednostnih papirjev in vnašati naloge za prenos med računi oziroma za vpis ali izbris pravic tretjih na teh vrednostnih papirjih v skladu z Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP) ter pravili in navodili centralne klirinškodotne družbe, ki urejajo vodenje centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev.

Abanka mora nematerializirane vrednostne papirje posamezne stranke voditi na računu nematerializiranih vrednostnih papirjev te stranke. Če ima stranka sredstva v gospodarjenju, se morajo finančni instrumenti voditi na posebnem računu nematerializiranih vrednostnih papirjev te stranke.

Abanka ne sme vnesti naloga stranke za prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev na račun drugega imetnika oziroma naloga za vpis pravic tretjih na nematerializiranih vrednostnih papirjih, katerih imetnik je stranka, brez ustreznega pisnega naloga te stranke.

Abanka mora vnašati naloge za prenos z računa posameznega imetnika oziroma za vpis pravic tretjih na vrednostnih papirjih tega imetnika po vrstnem redu prejema popolnih nalogov za prenos s tega računa oziroma nalogov za vpis pravic tretjih pri tem računu.

Abanka mora na zahtevo stranke naslednji delovni dan po prejemu zahteve izdati izpisek prometa na računu te stranke za zahtevano obdobje in novega stanja na dan izdaje izpiska.

Ljubljana, 03.02.2014

Abanka Vipava d.d.

mag. Jože Lenič
predsednik uprave

Igor Stebernak
član uprave